

Молоде Життя

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА

Ч. 1 (112)

КВІТЕНЬ

1954

З ВЕСНОЮ В ДОРОГУ

Сирі хмари намагаються ще раз притемнити ранок. Пронизливий холодний дощ пробує покvapки добитись до облич прохожих людей, викликати в них зморшки невдоволення і — спадаючи далі до землі — вивонити заглибини в хідниках калабанами бруднавої води.

Та негадано високо на синю полянку виплигує сонце. Дотикається теплими променями всього, що навколо нас. Чорні стовбури дерев починають димити паром, а на електричних дротах й окраях домів Божі співаки здійснюють веселий галас. І коли над гуртом людей, що чекають на автобус біля похилого стовпа, замкнулись парасолі, на обличчях з'являється радісна усмішка.

У думках молодих людей скріплюється віра, що їх прагнення й діла завершаться успіхом. Бо вже незабаром розхляяться мовчазні ще бруньки каштанів і кленів і молоде життя буйтимо зеленію зеленню. Настане час перших відвідін парків, лісів і піль. До співів пташок і сверщиків приєднається пластова пісня, до праці хліборобів і будівників прилучиться ставлення шатер, розплавання ватер і — постанів.

Напровесні появляється знову наш журнал. Прочитуйте його і будьте вибачливі, коли не завжди знайдете те, чого б бажали чи сподівалися. Це ще тільки починають у поспіху розвиватися бруньки. Всі ми хочемо, щоб наступні числа ставали щораз кращі, бо в рості немає меж.

Хочемо, щоб „Молоде Життя“ було журналом молодих, було „на часі“. Минуле пройшло. На ньому і з нього можна вчитися, але не можна його повністю копіювати.

Це не визначає, що маємо забу-

По ливовому мості

вати, звідкіля ми, визбуватися туги за землею, де спочили і спочинуть кості наших дідів, батьків і братів, бути глухими на поклики з далнини і не сповнити надій, що їх на нас покладають. Хай „Молоде Життя“ буде теж і пригадкою супроти них.

Роман Завадович

РОЗМОВИ З СОНЦЕМ

I. Привітання

Сонце трісвітле, що сходиш в промінній [короні,
Що полум'яним мечем знищеш холод і [тьму!
Ти на природу кладеш животворні долоні,
Будеш величне життя, радість даєш [усьому.

Ти вичаровуєш в лузі веселкові квіти,
Творчу сіягу роздаєш ярим садам, і [дланам —
Юним серцям даруєш ласку красою ясноти,
Віру у правду святу, в вічне добро дай і [нам!

II. Прощання

Сонце трісвітле, величне в вечірній [заграві,
Голову пишну твою тихо обнаує сон,
Землю обмотують сітими сутінки мляві,
Темрява хоче тебе взяти в довічний полон.

Знаємо: ніч не здола твою силу і вроду,
Віримо в силу твою, в чари твоєї краси —
Завтра ти збудеш ізнов до життя всю [природу
І у змаганні твердим нам перемогу даси.

І ще одно. Не хочемо, щоб у змісті було тільки те, що напише двох або трьох. Пишіть як тільки захочете і про що забажаєте. Виявляйте ваші погляди й думки відкрито і доказуйте їх слушність. Робіть завваження про це число і висловлюйте побажання щодо майбутніх і всі будуть Вам вдячні, бо дальші числа зможуть ставати все кращі.

До побачення в травні!

УКРАЇНСЬКІ ВОЄННО-МОРСЬКІ ТРАДИЦІЇ

Наші воєнно-морські традиції зв'язані не тільки з Чорним Морем, але також і з Каспійським. Обидва ці моря входили в круг зацікавлень Української Держави княжих і козацьких часів, як і під час українських визвольних змагань в 1917-1920 рр.

Воєнний корабель княжих часів був великий, він мстив ок. 40 людей, був вироблений з одного пня дерева, мав керму, шогли і вітрила, але головною рушійною силою були весла. Українські перші морські походи на Крим, в Малу Азію, на Візантію і на Каспійське море відбувалися, як подає літопис, у 9-10 століттях нашої доби. Відомі походи в 909-910 рр. — 15 кораблів, у 907 році — 20 кораблів, у 913 році до 500 кораблів. Відомий теж похід за Ярослава Мудрого Прип'яттю на Мазовша. У 1034 році відбувся похід князя Володимира Ярославича на Візантію.

Першу вістку про козацьку воєнну флоту маємо з 1492 року (напад на татарський корабель під Тягиню). Українська козацька флоту розвинулася у 16-ім столітті. Козацькі човни (чайки) були на 10 ярдів завдовжки, 4-5 ярдів завширшки, 3 ярди завглибшки. Кіль і ребра були з липового або вербового пня, а на них набивали дошки. На човнах були шогли з вітрилами і дві керми. Човен мав 20-30 гребців, 50-70 людей залоги, т.зв. водянних козаків" та 4-6 легких гармат. Швидкість чайки досягала ок. 20 англ. миль на годину.

Відомі походи козаків в 16-17 століттях на Очаків, Козлів, Кілію, Царгород, Варну, Білгород, Кафу, Синоп, Трапезунт та інші. Найбільшої сили досягли ці походи з 1620 року — походи на Варну й Царгород і тричі на Царгород в 1624 році. Але тоді польський уряд, боячись війни з Туреччиною і щоб спинити козаків, вибудував над Дніпром твердиню Кодак і перевів кількост козаків над Балтійське море для боротьби з Шведами. Після 1638 року запорозькі козаки беруть участь у морських походах донського козацтва.

Союз Хмельницького з Кримом спинив розвиток козацької флоту і шойно в час боротьби з Турками та Татарами за гетьманів Брюховецького і Самойловича почалася її віднова. Гетьман Мазепа допоміг запорозцям в 1696-97 рр. збудувати 10 морських човнів, щоб вони мог-

ли виправлятися знову на побережжя Криму.

Після зруйнування Січі запорожці не покидають воєнно-морського ремесла, однак, походи їхні відбуваються тільки за наказу московського уряду, який використовує за-

ПРАПОРИ УКРАЇНСЬКОЇ ФЛОТИ

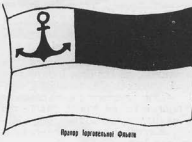
Прапор Української Воєнної Флоти

Прапор Морського Міністра

Прапор Імператорського Українського Флоту

Прапор Української Флоти

порожців при творенні своєї флоту.

З розвалом царської Росії в російській чорноморській флоті зразу ожила українська традиція. В березні 1917 року постала „Чорноморська Генеральна Рада“, де провід узли Українці старшини і матроси Чорноморської флотії, які були в українській таємній організації „Кобзар“, що існувала вже від 1905 року. Під впливом цієї Чорноморської Ради частина кораблів Чорноморської флотії піднесла український прапор і до листопада 1917 року цей прапор мав на шоглах половини кораблів Чорноморської флотії. На Каспійському морі існувала Українська Рада Каспійської Флотії. На Балтійському морі — Український Революційний Штаб Балтійської Флотії. На Амурі — Українська Рада Амурської Флотії. Крім цього існувала ще Українська Рада Флотії Північно-Льодового Океану й Українська Рада Сибірської Флотії у Владивостоці (Зелений Клин).

Дня 23 грудня 1917 року утворено при Центральній Раді в Києві Українське Центральне Морське Секретарство, що його пізніше перейменовано на Морське Міністерство. Наказом Морського Міністерства з 13 березня 1918 року оголошено закон про Українську Державну флоту і про перерахування Української Державою всієї чорноморської воєнної і торговельної флотії, з наказом усій флотії піднести український прапор. Чорноморська флоту виконала цей наказ дня 29 квітня 1918 року о 16 годині.

О. Ш.

Юрій Шкуриній

З ЦИКЛУ „МОРЕ“

От шкіпером коли б я був,
То розпустив би всі вітрила,
Щоб вітер шогли долі гнув
Та бури в ливах вила...

Жалюва ніч... Хай штурм гуде!
Хай тьма мінгається з водою,
Горами хвилі хай несе
У вічі чорною марою...
У безвість лине копавель,
— Набризло те, що було вчора, —
В пітьмі встають кондоні скель
І гривні спіненого моря...
Роухристана, нервова муть
У недосягне б'є склепіння; —
Незнана у безодній путь
І десь далеко Україна...

О. Море!.. Нескінчення даль...
Коліска бун і урагана,
Землі вісток одійний праць
Та буйних мрій озана...

ПО МОРЮ, ПО МОРЮ...

Як стрийські пластуни починали водне пластування

Весною 1923 року заснував Старий Цик у Добрянці автономний пл. гурток. У нашому п'ятому Курені дістав він порядкове число п'ять, а назву — Бобр. Мала це бути проба селопласту, як теж і водного пластування, бо гурток рішив власними силами збудувати човен. Сказано — зроблено, човен дійсно з'явився. Цікаве було тільки походження дошок на отой човен. Старий Цик божився, що дошки „купив“. Тимчасом зі язика говорили, що оті дошки „зорганізували“ Бобри темної ночі на місцевому філярку, який саме відбудовувався, бо під час перших польських виборів осінню 1922 року чомусь взяв і — згорів! Та менше з тим, але факт залишиться фактом, що Бобри човен збудували. На жаль Бобри, як прийшла косовиця, поміняли весла на коси і гайда в луг. А на воді держалися свого таки, добрянського берега. Далекі обрії їх не манили. Раз тільки, мабуть, перепилили на верчанський бік, але про це вісті такі суперечні й неясні, що за них ніякої відповідальності не беремо. Може...

В тому самому часі почав наш Курінь друкувати на цикльованому часописі. На внесок Старого Цика названо цей часопис СПЛАЗ, що мало бути скоротом назви: С-трийський ПЛА-стовий В-існик. І знову назва моряцка, яка без ніяких сумнівів свідчить про нашу неперечний тягу до води.

З моряцкими аспіраціями вступили ми у черговий 1924 рік. Під час ферій того року відбулася грандіозна, друга з черги прогулька „Плаівців“, а у пляні тієї прогульки була теж і водна точка: Ми мали біля Шибеного Озера сісти на дарабу і стрілою промчати ген аж до Кут. Та сталося інакше. У Микулічині стрідути ми тернопільських пластунів, які саме верталися із пластової стрічі на Гисаному Камені. Вони то й розказували нам, що пробували пльнсти дарабою, але малощо не потопилися, а їх напелчники таки частинно пропали. Старий Цик задумався. Він бо, бачите, як відповідальний провідник мабуть боявся ризувати нашим життям, то ж і понав на геніяльну думку і коміть головою переставив наш дальший плян мандрівки: Ми мади йти через Говерлю —

Шплиці — Попа — Івана до Шибеного Озера, а звідтам пльсти. Тимчасом Цик повів нас на Космач — Косів — кути і звідтіль в гору Черемошем до Шибеного. Хитро було зроблено, ніхто не міг мати докорів совісті, що не пльв, бо ж дарабою проти течії не поплывіш! І так ми тільки з дороги приглядалися, як вниз рікою мчались дараби і як бравурні керманічі — Гуцуди змагалися із шалюючою стихією води. Якщо ж котрийсь з нас кинув допитливий погляд на Цика, а то й слівцем докоряти почав за те, що він нас такої емоції позбавив — діставав філософічну відповідь:

— То ест трудно!

Все ж і на отій пішій прогульці не обійшлося без водної пригоди. Ану, спитайте ще й тепер Дука, коли то він найбільше у своому житті наївся страху! Без надуми Вам скаже, що на Шибенім Озері. А було воно так:

На Шибене прийшли ми вже смерком. Закватувалися у порожній козибі дроворубів і гайда на воду. Глип!! Аж тут і невеличкий сльав до берега прив'язаний. Нашим хлопцям в те тільки й грай. Зараз вхопили замість весел кілька принагідних дрючків і торжественно випалили на саму середину озера. Повний місяць на тафлю срібла замінив спокійне плесо води. Шось до серця підступало, за душу брало. Із Дукової мандоліни полили жур-

ливі мелодії пісень, із глибини серця старався йому вторувати своїм архифалшивим голосом Крокоділя. Орися розміряно дивився у небо й зчав, а Цик спльовував у воду і ммирив під носом:

— Тісно ест !

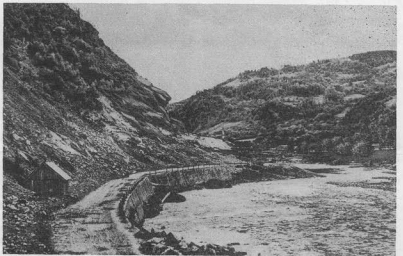
В такому романтичному настрою не запримітили хлопці, як до їх серенади долучився якийсь могутній акомпанімент. Тільки згодом завважили, що досі спокійний сльав чомусь сам від себе почав рухатися. Та заки розібрали що й куди — сльав уже „повною парою“ прямував до гирла клявзи, де наших одчайдушних матросів ждала левна смерть... Ото клявзник — Поляк, мабуть, навмисне відчинив гирло клявзи і замкнена досі вода з несамопитим ревом покотилася вниз.

Ну й почалося! З усіх сил гребли хлопці дрючками — де там! Не бере! Тонкі дрючки не давали належного опору воді. Тоді то Дуко, у почутті найвищої відповідальности почав гребти своєю гордістю, яку так старано оберігав — своєю новою мандоліною! Йому старався помагати Крокоділя — гребучи пластовим капелюхом. І сльав якось опам'ятався, звільнив бігу, а далі й почав зміняти курс у напрямі берега.

„Плаівці“ були врятовані.

Того ж самого року, після закінчення прогульки „Плаівців“ випалили ми вже дійсно на ширші води.

Ото вертаюся я з мандрівки й очам не вірю: На подвір'ї батьківського дому застаю... величезний човен, а біля нього розрадуваного

Чорний Черемош під горою Сокольським біля Кут.

Фото: М. Сеньковський

Юзика, Я навіть напелечника не скинув:

— Що це таке, Юзик? — питаю.

І Юзик почав історію, як то стрийські студенти дали збудувати отой човен і вирушили в дорогу. Куди? Відомо куди — до Заліщук!

Із собою по великій протекції взяли Юзика, який згодився бути їм за послугача й кашовара. (В ім'я історичної правди треба ствердити, що був між ними теж наш Слонь!) Але дуже швидко охолола стрийським паничам морзячка горячка. Важкий, на 4 пари весел „Гамалія“ з трудом порушався по мілинах, дуже часто доводилося його пхати. А весла були за тяжкі для непривичних рук. Тому то замість до Заліщук доплили левде до... Жидачева, а там і покинули човен, прямуючи на залізничну станцію. За ними навздогін помчався Юзик:

— А що ж з човном?

— Нехай його лихо бере!

Юзикові прийшла до голови геняльна думка:

— Слухайте, панове, подаруйте „Гамалію“ Пластові!

— Згода!

Шасливий Юзик заметушився. Наймив десь кількох людей і підводу (де він грошей на це набрав?) і завів човен на подвір'я його батька в Іванівцях.

Так ото зовсім несподівано став наш п'ятий Курінь власником другого з черги човна, та ще й якого!

Ми з Юзиком з місяця рішили, що ще до кінця ферій відбудемо водну прогулячку. Повідомили Стрий, Добрян, почали підготовку. Діло пішло. За кілька днів надійшли Старий Цик і Корба — Дацко з „Бобрів“. За ними без сумніву була вже деяка морська тробачина... З собою привів Цик хлопця на ім'я Юрдьо, який щоправда не був пластуном, але торжественно обіцявся після ферій до Пласту вступити. Був дуже тихий (його волосу ніхто й не чув!) і мускулярний, то ж товариство рішило його — як надзвичайного члена прийняти. Дальше прибіг Мелько, який з верчанського берега пераз тужливо приглядався морській бравірі „Бобрів“. Всіх отже з п'ятого Куреня — п'ятох, висяляючи очевидно Юзика й мене. До нас долучилося двоє золочівців — Осип і Бодьо. (До речі — вони оба пізніше в „Червоній Калині“ служили, а Осип навіть титулу Дараба за свою морську відвагу дослужився). Так ото сформувався морський гурток, який відбуде перший мабуть в історії нашого Пласту „водний та-

ЧОМУ ПИШУТЬ ПИСАНКИ

В квітні святкуємо Великдень, свято Воскресіння Христового, що колись — ще в доісторичні часи було святом пробудження природи. У зв'язку з цими святами на Україні існує з давніх часів звичай писати писанки, що зберігся не раз і зусій повнотої серед українських переселенців в Закарпатті, в Україні, Канаді чи в інших країнах світу. Писання писанок має свої давні традиції, що про них не знають сьогодні й ті, що їх пишуть. Цікаве з'ясування цих традицій подав покійний уже молодий український археолог Володимир Гребеняк і його думки переказуємо сьогодні на оцьому місці.

Редакція

Вже кілька днів перед Великодніми Святами готувалися на Україні дівчата з великою радістю до писання писанок. Дівчина, що красила крашанки, писала писанки, не могла пояснити, для якої пам'ятки вона це робить, для якої мети. Шонай-більше казала: наші предки так робили і ми так робимо.

На Україні, як і в інших країнах світу, звичай красити крашанки ся-

гає ще доісторичних часів. В 1903 році археологі Хвойко і Мазаракі знайшли в розкопаній могилі з 6-7 вв. по Христі в селі Борках (Полтавщина) глиняну писанку, величини курячого яйця, дбайливо випалену й гарно орнаментовану. Це доказує, що вже і тих далеких часів, коли на Україну ще не дійшло християнство, звичай писання писанок був відомий і поширений.

Головну роль у вівруваннях народу, зв'язаних з писанками, грає само яйце, а не орнамент, що його вкриває. Не тому писанка є символом життя, що вона є крашена чи орнаментована, а тому яйце оздоблювано, що воно є символом життя.

Згідно з народними вівруваннями, яйце може усунути не тільки нечистоту (на Україні дівчата змивалися у воді з писанками), але й хворобу і тому вони є добрим лічним засобом. Може воно теж й охоронити перед хворобою, яка за вівруванням простого народу, дуже часто походить від „урокиві“, кинених „злим оком“ людей чи звірів. Яйце має силу запобігати діянню „злого ока“, воно є дуже добрим засобом, що нутралізує його погубний вплив. Тому теж для забезпечення худоби перед уроками переполюють її в деяких околицях Німеччини й Естонії через яйце, закопане під порогом стайні. В Семигороді, коли весною виганяють стада на пасовища, кидають для тієї самої мети яйце на перехресні дороги. На Україні закупають писанки на огородах і на полях, вмуровують у стіни домів та перекидують через криші хат і господарських будинків.

Однак яйця мають силу не тільки помагати живим, але — згідно з народними вівруваннями — теж і душах померлих і вести їх в їх посмертній мандрівці у країну щастя. Тому напр. на Україні вносять писанки на могили померлих. Щоб шо силу яєць ще збільшити, покривають їх відповідними рисунками. Також крашення (барвлення) яєць мало свою глибшу причину.

Поміщувани на писанках рисунки

Писанка „Олені“

мал. Л. Перчичини

бор“. Сьогодні, по 28 роках тверджу, що був це таки табор, бо мав на це всі дані, а саме:

Тип: гуртковий, водний.

Приміщення: Єгомостева стодола в Іванівцях.

Порт: У гирлі річки Тарнавки над Стриєм.

Командант: Старий Цик.

Інструктор мореплавства: Юзик.
Час тривання: Один тиждень від 17 до 24.ІІІ.1924 р.

Порядок занять: Таборовий! Руханка, спільна купіль, наука плавання, веслування, піонерські заняття біля човна, сигналізація, міри на око, футбол і т.д.

(Продовження буде)

СКАРБИ УКРАЇНИ

Що знайдено в могилі „Солоха”?

Писанка „Риба”

звірят або частини їх тіла, як „баранячі роги”, „курячі і гусячі лапки”, „метелики”, „стоноги”, „олени”, „коники”, „павуки”, „качки”, „раки” мали завжди якусь глибшу причину. Щоб це усвідомити собі, вистачить пригадати, яку велику роль відіграють деякі звірята в народних віруваннях і забобонах. Незмірну забезпечальну силу перед наслідками всяких лихих чарів приписують їм майже в усіх країнах світу. І чорні Негри й Індійці, Малайці й Австралійці мають свої спеціальні звірята — тотеми, що їх оберігають перед різними уроками. Те само було і в Європі. Там кожен нарід, не виключаючи українського, не для інших причин, коли не почитав, то шанував до останнього часу деяких звірів чи їх зображення.

Ще в передхристиянських часах писанки були магичним засобом, що міг обергти людей перед найрізномірнішими нещастями. Таку силу мали писанки завдяки своїй власній природі. Матеріалом, з якого їх роблено, були яйця, на яких первісний ум міг найкраще слідити розвиток життя і з яких у віруваннях народу постав з часом символ життя.

Щоб силу яєць ще збільшити, покривано їх не менш могутніми символами-знаками, які робили з яйця могутній талісман, що вірно служив своєму власникові кожного часу і в кожній ситуації. Ця чинність прикрашування чи барвлення яєць припадала на кожнорічну весну, на той таємничий час, коли природа будиться до нового життя. Зроблені тоді писанки задержували свою надприродну силу аж нарік до другого весняного свята.

Восени 1912 року не тільки увесь науковий світ, але й широкі кола громадянства і світової преси розвуршала сензація: в липні 1912 року відома могила „Солоха” (мелітопільський повіт, біля Никиполя і Знаменського) відкрита нарешті своїм захованим скарби.

Довгими століттями стояла ця могила німою таємницею перед ученими-археологами, аж поки цієї таємниці не виявив професор Микола Весоловський. Зодагувався, що в цій могилі лежать великі скарби, ще далеко перед тим проф. Володимир Антонович, відомий український історик й археолог.

Професор Весоловський розкопував цю могилу три роки і щойно в липні 1912 року він двірся до її серця. Там він знайшов те, що могила ховала в собі більше двох тисяч років: похорони царя Скитів, народу, що жив в Україні від 6-го ст. п. Хр. Воскресла і промовила словами з золота, бронзи і кісток колишня велична легенда, списана ще грецьким істориком Геродотом.

Ще вліті 1911 року, копаючи могилу „Солоху” в глибині ок. 10 метрів, професор Весоловський відкрив там похорону камеру великого розміру, глибиною до 10 метрів. Тут була похоронена скитська цариця, але її поховання розкопали й обікрали якісь варвари вже мабуть нашого часу, які забрали всі найкостювніші речі. Але й тут знайдено багато цікавого для археологів: глиняні амфори, колись наповнені вином й оливою, великий бронзовий котел з кістками цілого барана, великий жертовний святильник, золоту іглу та інше. Трохи вище понад похованням цариці знайдено два кіські кістяки з рештками дорогої, золотом кованої збруї.

Ця знахідка навела на думку, що поховання цариці є тільки частиною іншого, далекого більшого поховання. Могло статись, що це була цариця, яка добровільно померла при похоронах царя, бо у Скитів був звичай закопувати вкупі з мертвим царем усе, що було йому найдорожче — дружину, челядь, коней тощо.

Копаючи далі, проф. Весоловський добився до входу, закиданого двома кіськими кістяками, і — переступаючи через кістяки — опинився в коридорі, що привів

його до другого поховання, глибиною не більше 6 метрів. Верх цього поховання був накритий дерев'яним дахом, поділений на п'ять частин і на кожній із них лежало знову по одному кіському кістякові. Коні в повній похідній збруї, з сідлами, уздечками, оздобленими бляшками з золота і бронзи. Перед кіськими головами — кістяк конюха, вбитого мабуть під час кривавої тризни (поминок) в честь померлого царя. Другий такий самий кістяк лежав біля самого входу до царської кімнати.

Та й ось нарешті — сама кімната царя. Посередині — два кістяки, один джури, другий самого царя. Спорухнянів залізний панцер, розпавшись на дрібні шматки, але ший залишився окований золотом шолом і бронзові „поножі”, що закривали ноги від ударів і шість залишилась бронзова гранчаста булава — ознака влади. Праворуч і ліворуч лежали залісні списи і покриті золотом піхви, оздоблені різьбою з головою Медузи на держалці. Золота шовкова одежа і тільки золоті бляхи (числом до трьохсот), наче риба'яча луска, вкривали кістяк. На баяхах вирізьблені грифони і льви, і картини з життя і боротьби Скитів — все чудової роботи. На кістяках рул по п'ять масивних золотих бронзових. Над головою — золоті діядема з грушеподібними підвісками, числом до 60. А на шії царя величезне важке золоте

Золотий гробин знайдений в могилі Солоха (на гробині зображений скитський цар із своїм дружинником в бою із ворогом, що його кінь вже убитий)

намісто з двома львиними головами, що вгризлися зубами у золотий вузол. Це „гривна“ — емблема могутності й багатства. Тут же біля голови золотий різноколіровий гребінь, квадратний, масивний з 19 зубцями й із тонким ажурним провіттом, поверх якого вирізблена рельєфна картина бою. — Гребінь цей — казав проф. Весоловський — це щось такого, чого немає ні в одному з європейських музеїв. Важить цей гребінь більше фунта, і фігури людей та коней зроблені на ньому не в вигляді барельєфу, але в виді цілих статуєток незвичайно артистичної роботи. Цей гребінь почне нову добу в історії мистецтва.”

Ліворуч і праворуч стояло десять великих глиняних амфор і біля входу, за кістяком слуги, три величезні бронзові кітли, на похідних підставках. В одному кітлі кістяк вола в двох — кістяки баранів. Лежав і ріг золотокований і черпало з бронзовою ручкою. В різних кутках могли знайдено ще мечі, 9 великих срібних ваз з зображенням людей та звірів, велику миску з вирізбленими птахами й рибами. Та не зраховувати багатств і мистецьких речей, знайдених у бокових заглибленнях кімнати, не переказати всієї карси цих золотих мисок, срібних блях, панцерів та іншого.

Скарби Содохи, що їх загарбали Росіяни до своїх музеїв у тодішньому Петербурзі і Москві — кинули-все ж таки багато нового світла на життя, побут і культуру наших давніх предків — Скитів.

Зірка

ПРО БУДДУ І ПЛЯШКИ З ЛІМОНАДИ

Чула я, що „Молоде Життя” має знову виходити і вирішила і собі щось написати. Високопарних статей не вмію писати і тому розкажу дещо з нашого життя у зимових місяцях.

Очевидно, ми в Нью-Йорку, як і в усіх станіях відбували сходи, дехто витримував проби, відсвяткували роковини 22 січня, але я до речі кажучи, хотіла б написати декілька слів про одну забаву в нашій домівці.

Велика зала пластової домівки вивипинилася молодим товариством і Коко диригував (патефон із скріплючачем). Всі ми гарно бавилися. Дуже мені подобалися серця із срібною і зеленою станією, що їх купувано по 5 центів і що їх можна було припинати пластункам і пластунам яких ви хотіли б бачити королівською парою. Гарний помисел і деякі з пластунок пооздоблювали собі додатково дуже гарно суконки. Врешті одна з подруг збрала щось понад сотку таких сердець і її проголосили королевою.

Словом, все було дуже гарно й весело. Тільки, коли я вже вдягала плащ і готувилася йти додому, побачила крізь відчинені двері ще щось, про що хочу теж написати.

У буфеті добре відомий всьому нашому пластовому братству пл. сеніор Пік носив сам до комірки одну по одній важкі скриньки з пляшками з лімонади. (Буфет улашто-

ували і весь час нас обслуговували старші віком сеніори). А таких скриньок прибралося у буфеті чимало.

І тут я трохи засоромилася за себе й за других. Я не хочу робити нікому дорікань, бо і я з подругами могла була подумати про те, щоб допомогти спрятати із столів. А тут уже майже нікого з моїх подруг і друзів не було, і було якось соромно і я ...чимськорше втекла...

Це не те, про що пишеться у „Священних едиктах”: Будди, що молодий не може бути ніколи надто коректний супроти старших, бо не думаю тут про якісь надмірні китайські чемності. Але ж пластуни-сеніор Пік не носив тих нелегких скриньок для себе, він тільки не міг залишити у **неладі** домівки (нашої домівки, в якій відбувалася забава для нас — юначок і юнаків та для старшого пластуництва).

Не знаю добре, чи пляшки з лімонади мають щось спільного з якоюсь точкою пластового закону, але відчуваю, що на цій забаві було щось зовсім не так як повинно б бути. То я хотіла про це написати, щоб прочитали всі пластуни, які тоді зі мною танцювали і ті, з якими я мала охоту танцювати, але вони бавилися з іншими, і взагалі — всі.

ПЛАСТОВИЙ ГУМОР

БИСТРИСТЬ УМА ЧЕРВОНОКАЛИНИКА

Ще за студентських часів у Кракові питаю за раз одного з наших пластунів:

— Владзі Славку, в котрім вусі мені дзвонить?

— У правім — відповідає без падуми.

— Ні. Не відавав — кажу.

— А в котрім? — з великим зацікавленням питається Славко.

„Косар”

-oO-

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Пл. розв. Л. Ліпінська, Шингао, ЗДА. — Дякуємо за гарний допис і фотографії. Використовуємо в цьому числі. Просимо писати далі.

Пл. сен. Р. Сенчук, Вінніпег, Канада. — фотографії з новацького табору „Лісових боїв” передала редакції „Готуєсь”. фотографії з юнацького табору „Оріон” використаємо в МЖ. Просимо не забувати. Чекаємо на допис з життя Вашої Станції.

Ірич. — Допис „Коли негода прожене нас” одержали й використаємо. Подайте нам свою адресу.

Воркут, „Морські Воїни”, Філадельфія, ЗДА. — Статтєкю про Маківку одержали. Використаємо згодом.

Духовник Пласту бл. п. о. Филимон Побігущка відправляє Службу Божу для пластунів

3 ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

СПОМИН З ТАБОРУ

Таємо на табір! Ці слова принесли всім юначкам вістку, що їхня мрія здійснилася і так в суботу, першого серпня наш курінь юначок майже в комплекті, зібрався на вулиці Райс, що біз з'їздам від'їхати на ферму Др-а Смука, де розташовано табір. Перед від'їздом юначки ще „зафасували“ свої пізніе оспівані плястикові матеріали. Попорядившись з батьками, від'їхали з піснюю на устах.

На місці табору ми приїхали в саме полудне. Сонце добре припекло і юначки сумно поглядали на річку „Жовті Води“. Поповіши трохи і позосивіши свої багажі, пластуки забралися до ставлення шатер. Їх властиво не можна назвати шатрами, бо напроти дитровських вони виглядали справді малі. Пізніше юначки співали коломийку:

Наші шатра є малі,
Можна сі відустити,
А на рано до схід-сонця
Труїви виносити.

Перші два дні погода не дуже донисувала, але в неділю над печір з приїздом дитровців здалося, що й погода крапає приїхала. Пізніше показалося, що то шпівий тиждень такій плаксивий. Деякі заняття мусли відбуватися в просторих дитровських шатрах з огляду на дощ. Той дощ нам так надой, що ми його називали „передпотоповим“. Гурток „Ролуха“ у своїй донісі до хронік каже, що юначки з Шинкага в той час плавали на своїх гумових матеріах веслуючи шіткою до збув.

Одначе на другий тиждень погода поправилася. Але й із погодою надійшли гі фатальні напади „Відкрили“ їх гурток „Водяник“.

Однієї ночі хтось повалив їм шатра (три перші скраю). Вони всі були дуже невдоволені з того практичного жарту, бо мусли ставити шатра поночі. Розбудили бувають і довідившись, що сгійка „запирякувала“, пішли оглядати табір. Першу увагу звернули ми на манті і браму. Брама була спущена, а на манті пинався білий прапор. Навколо табору панувала гдуха тиша. Як нараз її провізани незначинчайні гомоси когутів, а пізніше долачується ще й голос пугача. Вислано розвідку, яка вернулася ціла змечена паньюю россою, спляча й без нічого. Н'кому і не спиналося, що на другу ніч має віігратися така сама трагі-комедія. Але все повторилося. На другий день рано ми ходили на всі заняття, як джонатки.

Але нам вже було того за багато. Ми вчорашні обешти табір доволка замаскованим шнуром, на якому попричіплявали ми в'язкого роду горшечки і мисочки. Хто зачепився за той шнур, наробиш порядного докочу.

В П-ій год. почався другий напад. З кожного шатра пошвидкоди постаті закутані в темні коци, в руках здоровенна гілка. На чозі йшла бунчужка, яка, як мовечний Дюбуін, була узброєна сокіркою. Нам позадено на кілька груп. Як гілки ми завили свої пости, наш табір почали освічувати дефектими. Ми всі попадали инь... хтось, потверджував, що чув як Глушка звоніла. Це трепало якчх п'ять хвильки. Потім все заспокоїлося. Але на третю ніч ми ще краще заувідали. Сен. К., наш опікун, проїв т. зв. телефон від нас до себе

до хатини. Коли ми потягнули за шнурок, у нього „дзвонила“ ідука. Ця третя ніч була останньою. Напасники „віддалися“. Хоч ми наїлися не мало страху, все таки ті спомини перейшли до незабутніх. Опісля юначки співали:

Раз джельм був великий
Темесенської ночі,
І світла так світили
Ніби корови очі.

Наш табір „Під Великим Возом“ начле-сла 60 учасниць включно з булавою і ст. пластуками. В склад булави входили: ст. пл. О. Лобачевська-командантка, ст. пл. Р. Витанович-бунчужка, ст. пл. Т. Кіналь-писар і пл. розв. Н. Матура-інтендантка. Табои поділено на 7 гуртків: „Пантери“, „Сочі“, „Водяник“, „Піденьки“, „Ролухи“, „Будяки“ та „Свершники“. Крім того існував ще інструкторський гурток. Булава

Верховний Пластун Сірий Лев відбуває перегляд пластунок в таборі „Під Великим Возом“

табору старалася відбувати якнайбільше практичних робіт, потрібних на вишкільному таборі: піонірку, сигналізацію, картографію, поземелознавство, вузли і т. п. При кінці наш табір відвідав Верховний Пластун Сірий Лев. Його гутірки длібноко всім запади в серце.

Не дуже юначки хотіли їхати з табору. Але прийшов час, коли треба було прощатися з табором. 16-го серпня юначки приїхали до Шинкага. Це був І-ий Обласний Табір Дитровіу Й Шинкаго.

Але ніхто не сумує, бо навіть і та прощальна пісенька має в собі обіщунку: „Прощай нам таборе, ми тя не забудем. Як будем здорові, то за рік прибудем!“ „Гойко фон Бурніоло“

Табір юначок з Шинкага і Дитровіу „Під Великим Возом“

ПЛАСТУНИ ВЛАШТУВУЮТЬ ВИСТАВУ УКРАЇНСЬКОЇ МАРКИ

Гурток філателістів при Пластовій Станції в Вінніпегу влаштував в днях 10-12 квітня м. р. виставу українських державних і приватних марок. На виставі показано теж українську філателістичну літературу, збірник фірмових коверт українських організацій й установ у світі та декілька новачків збірок (портреті славних людей ні поштowych марках, техніка, цвїти тощо.) Окремим заікавленням молодих відвідувачів тішалися марки Підільної Пошти України з їх історичною тематикою. З нагоди вистави видано каталог (10 стор. цнл. друк.) і пропам'ятну марку зеленої барви з портретом Основника Пласту д-ра Олександра Тисовського.

пл. сен. Р. Сенчук

3 НОВИХ ВИДАНЬ

Розбудуємо пластову оселю в Іст Четем. Одноднівка з нагоди першої річичні побутті Оселі, Видання Управи Пластової Оселі, Нью Йорк, 4. березня 1954. 8., стор. стор. 16.

Зміст: Наймечкуша потреба Пластової Оселі в Іст Четем; Ярослав Падох: На вочій тропі; —: Шо дали пластові молоді табори в Іст Четем?; Лесь Харпаня: Спомині із новачкого табору „Молода Україна“; Лікарське ствердження про Пластову Оселю в Іст Четем; Біланс Пластової Оселі на 31. грудня 1953; Список жертоводів на фонд купна Пластової Оселі.

ВІСТІ Крайового Пластового Проводу в Німеччині. Неперіодичний бюлетень ч. 1. Листопад 1953 (присвячений літнім пластовим таборам в Німеччині „Літніпровіу Лиман 1953“). Зредгував пл. сен. Марко Зявль). 8., стор. 16.

Зміст: пл. сен. Д. Пеленський: Наш осяг; Табори вступують до звіту; пл. сен. Андрий Гарасовський; У мандрі, у мандрі; пл. Іван Мрин: Слово має таборовий лікар; пл. сен. Маркіян Зявль: Про фінанси, Прийшли нам з допомогою, Плзнуємо на черговий рік; —: Плеся відідує табори; —: Учасники пишуть; Список учасників таборів на „Літніпровіу Лиман“; пл. сен. О. Гарасовська: Над синім Дунаєм; Пластовий гумор.

ПЛАСТУНИ В СВІТІ

Немає країни, здається, на всьому світі, в якій під сучасну пору не перебували б українські пластуни. Вони живуть чи й відвідують околиці, відомі широко своєю історією чи оригінальною красою. І саме пластуни можуть розповісти найкраще своїм друзям і подругам в інших країнах, що цікавого вони бачили, зустріли, чи пережили. Для тієї мети ми вивели у „Молодому Житті” окрему сторінку „Пластуни у світі”, в якій друкуватимемо листи, дописи й описи з життя в різних країнах світу. Покищо в цьому числі передруковуємо з тороїнського „Вузла” листи про Аляску, але на майбутнє сподіваємося одержувати такі листи й дописи безпосередньо від наших юнаків і юначок з усіх країн — хочби й найбільш віддалених — мисль нашого поселення.

Редакція

З АЛЯСКИ ПРО АЛЯСКУ

Анхорадж, 1 серпня

...Знаходжусь тепер у південній Алясці, в найбільш заселеному та цивілізованому центрі на далекій півночі. Прибув сюди саме на літо. Досить тепло й чудова погода. Довкруги мальовничі краєвиди, які притягають сюди масу туристів з цілої Америки та з поза неї. Найбільш цікаве явище це сонце, яке тут майже не заходить й тому ясно тут в день і ніч. З початку було мені трохи дивно, але тепер вже привик до північного сонця, яке можна побачити в 12-й чи в 2-й год. ночі. Літо тут дуже гарне й тепле, а погода чудова. Високі гори вкриті вічним снігом та екзотична природа півночі творить мальовничі краєвиди, якими Аляска гордиться. За зиму не ручаю...

СКОБ! П.

15. вересень

...Останнім часом я мав нагоду оглянути Аляску з краю в край. До недавня нічого не робив, а лише їздив та оглядав чудові місця, яких тут є безліч.

Аляска, це країна гориста, порізана міліонами гірських потоків, озер та річок. Місцевість в якій знаходжусь, дуже гарна й нагадує мені Миттенвальд або Берхтсгаден. З однієї сторони оточують це мальовничі гори, вкриті плахтою білого снігу, а з другої — синє море. З літака кидается в вічі прекрасна панорама: високі вулканічні гори вкриті снігом, вулкани, льодовики, та міліони синіх озер. Далі на північ дрімуча тундра, а на західному побережжі біля Сибіру незліченні стада тюленів, багато білих ведмедів та осель Ескімосів.

Світу я вже багато проівав, але такої краси ще не зустрічав. Часто з Голівуду приїжджають тут різні фільмові компанії фільмувати тутешні краєвиди, бо красок й таких контрастів в Америці не зустрічається.

Літо тут прекрасне й притягає

масу Американців, які тікають від жахливої спекти. Температура літом не переходить 70 степенів, саме нормальна для вільного руху та здоров'я.

Перші мешканці Аляски це Ескімоси та Індіанці. Колись жили вони спокійно, примітивним життям, далеко від культури та цивілізації, але після відкриття багатих покладів золота почалась інвазія Аляски білими, які опіся заохопили повну владу й контролю країни. Одні шукали бурхливого життя, пригод, інші — щастя, багатства. З тим почалась цивілізація та американізація півночі. Правда Ескімоси на чужі впливи досить відпорні і щоб уникнути їх більшість з них живе далеко на півночі в своїх снігових „еглю”, дуже примітивно й бідно, але своїм вільним життям. Така вже прикмета людської душі: бути собою. Ескімоси родяться у снігу або під снігом, в снігу виростає і для нього це батьківщина. Місце народження має необхідну силу.

Життя на півночі — це беззатанна боротьба за існування. Тубильці залежні виключно від власних сил. Два, три місяці літа ви-

користують на полювання, ловлення риби і тюленів, щоб забезпечити на цілу зиму, яка триває дуже довго під покривалом ночі. Харчуються сиром м'ясом, тільки що впольованим, а часто й цього бракує.

Тут на півдні майже всі тубильці цивілізовані й нічим не різняться від нас, багато їх є у війську. В загальному дуже інтелегентні та щирі. Дуже гостинні і радо допомагають чим тільки можуть. Гарна прикмета в них це щира правда. Завжди говорять правду й довіряють другому, але хто раз втратить в них довіря, то більше його не „лобує”. Дуже здібні та розвинені й вистарить йому гляняти на якусь річ, а вже потрапить її зробити.

Більшість з них православні та говорять по російськи. Це залишилося колишнього московського ярма. Священники типу московського досить суворі й тримають та русифікують. Дуже побожні, завжди церква переповнена. Молода генерація говорить по англійськи, бо вихована в школах, старші говорять по ескімоськи і по російськи...

СКОБ! П.

22. жовтня

...В загальному Аляска дуже гарна. Літом людина губиться серед різних чуд природи. Зимом не дуже, бо „тма кромішна” ізольно від всього, що сонячне та тепле. В додатку глибокий сніг та мороз також добираються до кісток і пригадує, що це не Тексас, а Сибір. Сьогодні все тут вкрите грубою верствою снігу. Сталось це досить несподівано, бо останні два тижні падав трохи дощ, потім потиснув легкий мороз через два дні й нагло вдав сніг. Покищо тепло й дуже все гарно виглядає під блим покривалом. Довколнішні гори надають ще більшої краси. Від льодовиків відбивається проміння сонця та витворює дивні явища. Здається що небо повинно мати лише блакитну барву, але тут на півночі має воно різні дивні краски, наче б воно помалював його. Найбільш захоплюючим це схід і захід сонця і потому поларне світло. Наче б барвистими рефлекторами хто освітлював цілу північ. Все це таке екзотичне що важко мені описати. Людина, бачучи ці дива, якось дивно себе почуває...

СКОБ!

Петро

ОФІС ПЛАСТОВОГО Руху
„МОЛОДЕ ЖИТТЯ”, Journal for
Ukrainian Youth
Видає „Пласт”, Організація Української
Молоді
Published by PLAST, Ukrainian Youth
Organisation, Inc. Detroit, Mich, Pa. USA
Pelagey Koleriy під проводом пл. сен.
Юсена Темницького
168 Sherman Ave., NEWARK, N. J. USA
Загальна Редакція й Адміністрація пл. сен.
Богдан Кравців
2011 M. Vernon St.
PHILADELPHIA 30, PA. USA
Ціна \$ 0.20 або їх приворпарість в іншій
валюті
Друкарня „Дніпро”, 77 Іст Ст. Марк Пл.,
Нью Йорк.